

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Each question carries 10 marks.
 2. Attempt any five questions from Question No 1 to 7.
 3. Question No 8 is compulsory.

- 1 What is Artificial insemination? Explain its importance in Animal Husbandry.
- 2 Explain the importance of dairy development in rural economy.
- 3 Discuss the various causes of low productivity of Animal Husbandry.
- 4 Elaborate in detail the cross-breed varieties of Cow and Buffalos.
- 5 Write a detailed note on Goat and sheep rearing.
- 6 State the importance of management of Animal Husbandry.
- 7 Give a brief account of any one successful Dairy co-operative industry in Maharashtra.
- 8 Write short notes on **any two** of the following.
 - a) Research in Animal Husbandry
 - b) Types of Indian sheep
 - c) Milk products
 - d) Disease of milch Animals.

.....

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. प्रत्येक प्रश्नास १० गुण आहेत.
 २. प्रश्न क्रमांक १ ते ७ पैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 ३. प्रश्न क्रमांक ८ अनिवार्य आहे.

- १ कृत्रिम रेतन पध्दती म्हणजे काय ? कृत्रिम रेतन पध्दतीचे पशुसंवर्धन व्यवसायातील महत्व विशद करा.
- २ ग्रामीण अर्थव्यवस्थेतील दुग्ध व्यवसायाचे महत्व विशद करा.
- ३ पशुसंवर्धनाची उत्पादकता कमी असणाऱ्या विविध कारणाची चर्चा करा.
- ४ गाय आणि म्हशींच्या संकरीत जाती स्पष्ट करा.
- ५ शेळी व मेंढी पालनावर सविस्तर टिपण लिहा.
- ६ पशुसंवर्धन व्यवसायाच्या व्यवस्थापनाचे महत्व सांगा.
- ७ महाराष्ट्रातील कोणत्याही एका यशस्वी दुग्ध सहकारी उद्योगाची थोडक्यात माहिती लिहा.
- ८ पुढील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 अ) पशुपालनातील संशोधन
 ब) भारतीय मेढ्यांचे प्रकार
 क) दुग्धोत्पादने
 ड) दुग्धाळ जनावराचे आजार.
